

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

MOTIV FRÅN VÅGSJÖN (RANSÅTER). — FOTO. JOHANSSON, RANSÅTER.

11TE ÅRG.

DEN 12 JUNI 1910.

N^O 37.

Foto. Flodin, Stockholm.

Johannes

Klisché: *Denot Silfverparre.*

I ett föregående nummer har H. 8 D. återgivit bilden af landssekreteraren Schotte, som vid behandlingen i andra kammaren af årets med största intresset omfattande lagstiftningsproblem — kollektiv- och arbetsaftalens rättsliga reglering — spelade den ledande rollen. En i viss mån motsvarande plats intogs under debatten i första kammaren af den man, hvars drag våra läsare i dag se på första sidan, f. d. justitierådet Johannes Hellner.

Johannes Hellner är född i Svedala i Skåne den 22 april 1866 och son till skolläraren därstädes Sören Hansson och hans maka Hanna Persdotter. Farfadern hade varit husman i Lilla Beddinge. Student i Lund 1885 antog han sitt nuvarande tillnamn efter farbrodern, som äfven han gått studievägen och ägnat sig åt folkskolelärareseminariernas tjänst. Efter att 1887 ha aflagt filosofie kandidatexamen inträdde Hellner på den juridiska banan och aflade redan 1891 juris utriusque kandidatexamen. Efter tingstjänstgöring i Luggude härad 1891—94 utnämndes han 1894 af Skånska hofrätten till vice häradshöfding, men fortsatte därefter sina teoretiska studier, aflade 1895 juris utriusque licentiatexamen och förordnades, efter att samma år hafva offentligen försvarat en afhandling om "Hustrus förmåga af rättshandlingar enligt svensk förmögenhetsrätt", i januari 1896 till docent i civilrätt vid Lunds universitet. Längre kvarstannade han emellertid icke på denna lärareplats. Redan vid 1897 års riksdag träffa vi honom, som föregående år promoverats till juris doktor i Lund, i hufvudstaden, där han för första gången trädde i beröring med det parlamentariska lifvet, i det han innehade sekreterareposten i det nämnda år för frågor rörande bankväsendets ordnande tillsatta särskilda utskottet. Följande år tjänstgjorde han som adjungerad ledamot i Svea hofrätt, men blef redan från 1899 års början ledamot af lagbyrån, i hvilken han nedlade ett dugande arbete på de flerahanda lagstiftningsärenden, som de närmaste åren där kommo under behandling. 1902 konstituerades han som revisionssekreterare och blef byråchef för lagärenden i justitiedepartementet, på hvilken betydelsefulla och kräfvande post han kvarstannade under hela den tid Ossian Berger stod i spetsen för detta departement.

Om det anseende Hellner härunder förvärfvat sig som formsäker och insiktsfull jurist vittnar bäst det förhållandet, att han 1905 förordnades till svensk sekreterare vid den konferens, som i september nämnda år sammanträdde i Karlstad för biläggande af de genom unionsbrytningen framkallade tvistepunkterna mellan Sverige och Norge.

En af underhandlarne här var äfven dåvarande statsrådet Karl Staaff och då denne i november samma år kallades att bilda regering, erbjöd han Hellner plats i densamma som statsråd utan portfölj. Dessa statsråds hufvudsakliga uppgift, särskildt vid denna tid, då regeringsrätten ännu icke kommit till stånd, bestod i handläggningen af administrativa besvärsmål, i hvilka k. m:ts afgörande påfordrades. Härigenom föll på dessa statsråd en betydande arbetsbörda, utan att verksamheten var af sådan art, att de hade anledning att i någon större mån framträda politiskt eller parlamentariskt. Också finner man, att Hellner icke en enda gång är antecknad som talare under debatterna vid 1906 års riksdag. Vid dennas slut gjorde han gemensam sak med Staaffska ministärens flertal, då detta ingaf sin afskedsansökan på grund af rösträttspropositionens fall och konungens vägran att bifalla den af detsamma tillstyrkt upplösningen af andra kammaren.

I sammanhang med den Lindmanska regeringens bildande utnämndes Hellner nu liksom sin kollega som konsultativt statsråd frih. E. T. Marks von Würtemberg till justitieråd för att fylla de luckor i Högsta domstolen, som uppstått genom justitieråden Albert Peterssons och Hederstiernas inträde i den nya ministären. Längre kvarstod han dock icke på denna post, utan lämnade ämbetsmannabanan för att ägna sig åt praktiska värf. Redan på våren 1907 kallades han att öfvertaga befattningen som direktör i Svenska Trävaruexportföreningen. Som sådan kvarstår han alltjämt, ehuru han därunder haft tid öfver äfven för offentliga värf. Så t. ex. var han jämte dåvarande envoyén numera landshöfdingen K. H. L. Hammar-skjöld svensk delegerad vid den andra internationella fredskonferensen i Haag år 1907. I likhet med den sistnämde är han ledamot af Permanenta skiljedomstolen därstädes, ett vittnesbörd om de djupa insikter, af hvilka han är i besittning på den internationella rättens område.

Sistlidne höst invaldes Hellner af Västernorrlands läns landsting till ledamot af första kammaren, i hvars moderata grupp han inträdt.

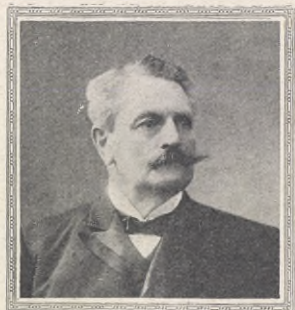
Sin största insats vid denna sin första riksdag har Hellner såsom antydt gjort i egenskap af ledamot af det särskilda utskott, som tillsatts för behandlingen af k. m:ts proposition rörande arbetsaftalslagstiftningen och i sammanhang därmed väckta motioner. I Hellner hade regeringen och arbetsgifvareintresset fått en synnerligen talangfull försvarare. Hufvudstriden stod som bekant i realiteten om sympatilockouternas vara eller icke-vara. Med mycken kraft sökte Hellner visa, att inom den stora industrien sympatilockouten vore arbetsgifvarnes enda vapen. När man framhåller, att det tillika är så farligt och oöfvervinneligt, glömdes man bort, att det ju dock ligger i sakens natur, att vapnet kan användas endast med stor försiktighet. Följden af en dylik arbetsinställelse vore visserligen svår för arbetarne, men konsekvenserna vore än farligare för arbetsgifvarne, och det borde därför icke behöfva befaras, att sådana sympatilockouter tillgripes i onödan. För öfrigt byggde Hellner på samma strängt formal-juridiska uppfattning af kollektivafvalet som t. ex. den bekanta promemoriens författare, hrr assessor Åkerman och Gustaf Olin: kollektivafvalets rättsliga innebörd är ingen annan, än att båda parterna förbinda sig att under aftalstiden respektera de villkor, som äro antagna i afvalet. Däremot borde det ingenting ha att betyda, då det gällde frågor, om hvilka afvalet ingenting bestämde.

Mot denna ståndpunkt är i realiteten ingenting att invända. Däremot hade densamma fått en formulering af den art, att den fick skenet af ett samhällets icke blott tillståndande utan äfven legaliserande af sympatiarbetsinställelserna. Det var till detta förhållande, prof. Thyrén i andra kammaren anknöt, då han uttalade sina farhågor för, att den ifrågavarande lagparagrafens antagande kunde få till följd ett snedvridande af den rättsinstinkt, som dock hittills gjort mjölkknings- och skördestrejker omöjliga i vårt land. Det var detta förhållande, knappast däremot den rättsståndpunkt, till hvilken herr Hellner och första kammaren anslutit sig, som i den afgörande voteringen i andra kammaren bragte förslaget på fall med den ringa majoriteten af 11 röster.

Herr Hellner har emellertid genom sina inlägg i denna fråga ryckt fram i främsta ledet af den nuvarande första kammarens framstående parlamentariker.

ARBETSAFTALSUTSKOTTET.

Arbetsaftalsfrågan har vid årets riksdag förfallit, men betydelsen af det särskilda utskottets arbeten på den sammas lösning är bestående. Dessa arbeten ha klarat ståndpunkterna, åstadkommit, att frågan setts i sitt sammanhang icke blott med kollektivaf-talets rättsliga reglering, utan ock med förlikningsförfarandets utbyggnad, samt gifvit anvisning på de olika vägar, på hvilka en lösning är möjlig. Tack vare dessa utskottets

Efter porträtt. *Kitché: Bengt Sjöfversparre.*
FRIH. G. LAGERBRING.
arbetsaftalsutskottets ordf.

arbeten, bör det, såsom ock flera talare, t. ex. prof. Thyren, framhöllo, blifva möjligt att redan vid nästa riksdag komma till positivt resultat.

*

Vi hänvisa äfven till hvad som i detta sammanhang återfinnes i vår 1:sta sids biografi, med helsidesporträtt af justitierådet Hellner.

Sittande vid bordet från vänster till höger: f. d. ryttmästaren P. O. Liedberg; f. d. justitierådet J. Hellner; majoren frih. O. H. O. Fleming; disponenten T. A. Magnuson; majoren L. J. K. Larson; disponenten O. M. Strömberg; landshöfdingen frih. G. L. De Geer; fabriksidkaren J. A. Sandwall; riksgäldsfullmäktigen dr G. F. Östberg; bruksägaren P. M. Carlberg; landshöfdingen frih. G. Lagerbring (ordf.); landssekreteraren P. A. M. Schotte (v. ordf.); landbrukaren N. Åkesson; hemmansägaren N. Larsson, Klagstorp; landbrukaren D. Pettersson, Bjälbo; landsorganisationens ordförande H. Lindqvist; vice häradshöfding G. Sandström; landbrukaren J. Jönsson i Slätåker; häradshöfding A. E. Åkerman; handlanden H. Wijk; fabriksidkaren P. Andersson i Arvika; förtroendemannen N. Persson i Malmö. — Sittande vid väggen till vänster: bruksägaren C. E. B. Spånberg; och hofrättsrådet frih. E. J. L. H. Wrede. — Stående från vänster till höger: vice häradshöfding G. H. af Petersens; borgmästaren Trana; aktuarien dr E. Sjöstrand (notarie); revisionssekreteraren frih. B. Leijonhufvud (1:ste sekr.); revisionssekreteraren H. Falk (2:dre sekr.); landbrukaren A. Henriksson; disponenten E. A. Räf; landbrukaren K. R. Karlsson i Fjäl; journalisten Sv. Persson; redaktören A. Stårner; landbrukaren J. Andersson i Stårte; postiljonen J. Tynell; förtroendemannen E. Blomberg.

MEDLEMMARNE AF ARBETSAFTALSUTSKOTTET.

Å. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kitché: Kem. A.-B. *Bengt Sjöfversparre* Skilm.—Ubg.

Efter fotografi.

RADIOSKOPERING Å SABBATSBERGS NYA RÖNTGENINSTITUT. Kikshå: Bengt Skifveparner.

En af vår tids yngsta vetenskaper, hvilken oaktadt sin ungdom hunnit tillkämpa sig en bemärkt plats, är röntgenologien, eller vetenskapen om röntgenstrålarnas användning i medicinens tjänst. Röntgenologien har redan blifvit lika oumbärlig för vetenskapsmännen som populär bland den stora allmänheten, hvilken med stort intresse omfattat det nya och hemlighetsfulla, som medför en sådan ögonskenlig nytta vid många sjukdomsfall. Säkerligen kunde ej professor Röntgen ana den stora betydelsen af de af honom upptäckta X-strålarna, då han på nyåret 1896 utsände det första meddelandet därom till den vetenskapliga världen. Under det att Röntgen själf, hvilken vid denna tid var professor i fysik i den lilla staden Würzburg, fortsatte sina fysiska arbeten och öfverlämnade sin upptäckt i läkarnas händer till vidare fullkomning, har sedan dess en hel stab af entusiastiska läkare i skilda länder outtröttligt arbetat på den praktiska tillämpningen af Röntgens upptäckt. Att tyskarna härvid gått i spetsen, måste af alla andra villigt erkännas. Hvarje år samlas i Berlin till kongress röntgenläkare från alla världsdelar, och här framläggas det senaste årets nya rön för de intresserade röntgenologerna. Även i andra länder hållas då och då internationella kongresser, ehuru ej i samma omfattning som den tyska.

Att här ingå på röntgenstrålarnas framställande och den mycket komplicerade tekniken vid deras användning skulle föra oss alltför långt. Som allmänt torde vara bekant är elektriciteten själfva källan; den elekt-

riska strömmen från en vanlig ljusledning omsättes genom en induktionsapparat i en högspänd ström, hvilken, inledd i ett lufttomt rum — röntgenlampan — ger upphof till röntgenstrålarna, hvilka från denna lampa utgå i önskad riktning.

Det resultat, hvartill man till dato kommit, har endast uppnåtts gradvis och under mödosamt arbete. Från den dag då Röntgen på den fotografiska plåten visade en svag kontur af sin egen hand, och till nuvarande stund har en trägen forskning på detta arbete bedrivits, och pågår fortfarande. Man har sålunda all anledning att hoppas att röntgenologien skall ytterligare fullkomnas.

Undersökningen med röntgenstrålar sker hufvudsakligen på tvenne olika sätt; dels genom den s. k. röntgenfotograferingen, hvarvid ett föremål, en skadad kroppsdel t. ex., afbildas på en fotografisk plåt, dels medelst den s. k. radioskoperingen, hvarvid bilden uppfångas på den s. k. lysande skärmen och omedelbart kan uppfattas af läkaren och andra kringstående. Den förra metoden, fotograferingen, är mest använd; den ger oss säkra upplysningar i diagnostiskt afseende beträffande en mängd sjukdomar, och vilja vi här nämna de viktigaste sjukdomsgrupper, där röntgenstrålarna kunna komma till användning:

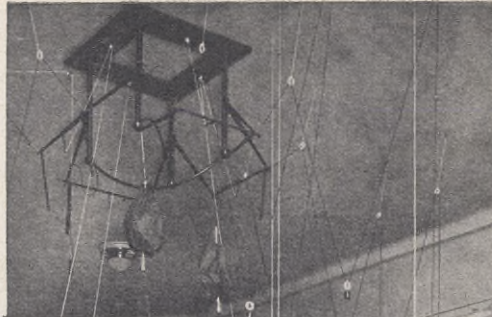
1. Sjukdomar och skador i bensystemet; benbrott och ledvrickningar, tuberkulos i ben och ledgångar, benröta och annan förstörelse af bensubstansen.
2. Inträngandet af främmande föremål i människokroppen, t. ex. kulor, metallsplittror, nålar, glasskärfvor, järnflisor i ögat etc.
3. Nedsvalda föremål. Af barn sväljas ofta nog myntstycken, knappar, stenkulor etc.; löständer nedsväljas och kunna fastna i matstrupen eller magsäcken.
4. Stenbildningar, njursten, blåsesten etc. På grund af svårigheten att ställa en säker diagnos vid dessa sjukdomar företages numera alltid röntgenundersökning af en misstänkt stenbildning före det operativa ingreppet.
5. Sjukdomar i lungor och hjärta; på grund af olikheten mellan det blodfyllda hjärtat och de luftfyllda lungorna aftecknar sig det förra skarpt mot de senare, och man kan sålunda lätteligen iakttaga förändringar i form, storlek och läge af hjärtat på ett vida säkrare sätt än vid vanlig undersökning, och är denna röntgenundersökning vid alla hjärtsjukdomar af synnerligen stor betydelse. Likaså konstateras på detta sätt sjukdomar i lungorna, där de allra minsta förändringar kunna säkert och skarpt iakttagas. Det inses lätt, huru viktig en dylik undersökning måste vara t. ex. vid en början af författning af lungspetsarna, om denna såsom stundom är fallet icke kan med välig undersökning upptäckas.
6. Matsmältningsorganens sjukdomar. Dessa voro länge för röntgenundersökning otillgängliga. Samtliga organ i bukhålan sammanflyta nämligen vid röntgenfotograferingen till ett, och kunna ej skiljas från hvarandra; emellertid har man på senare åren löst denna svårighet genom att i matsmältningsorganen, matstrupe, magsäck och tarmar, införa ämnen, som göra deras konturer synliga, vanligtvis vismut, som före intagandet blandas med gröt af mannagryn, hafregryn eller dylikt. Sedan en portion af denna vismutgröt förfärs aftecknar sig på plåten eller på den lysande skärmen hela magsäcken, och sedan en viss tid förflutit efter intagandet, äfven tarmarna. Under sväljningsakten iakttagas matstrupens funktion, hvarvid förfrågning, utvidgning o. d. af densamma klarlägges. Vid en del sjukliga tillstånd som med en vanlig undersökning endast med svårighet låta sig diagnostiseras, har denna metod visat sig vara af högt värde.

Man kom ganska snart underfund med att röntgenstrålarna utom sin nu nämnda betydelse för diagno-

stiken äfven besitta en stor läkande förmåga. Sedan man redan 1897 kunnat konstatera deras gynnsamma inverkan på den fruktansvärda sjukdomen lupus, har det oafbrutet arbetats på studiet af röntgenstrålarna som terapeutiskt medel, och man har så småningom kommit på det klara med, att man här har ett mycket värdefullt medel att bota en hel del sjukdomar.

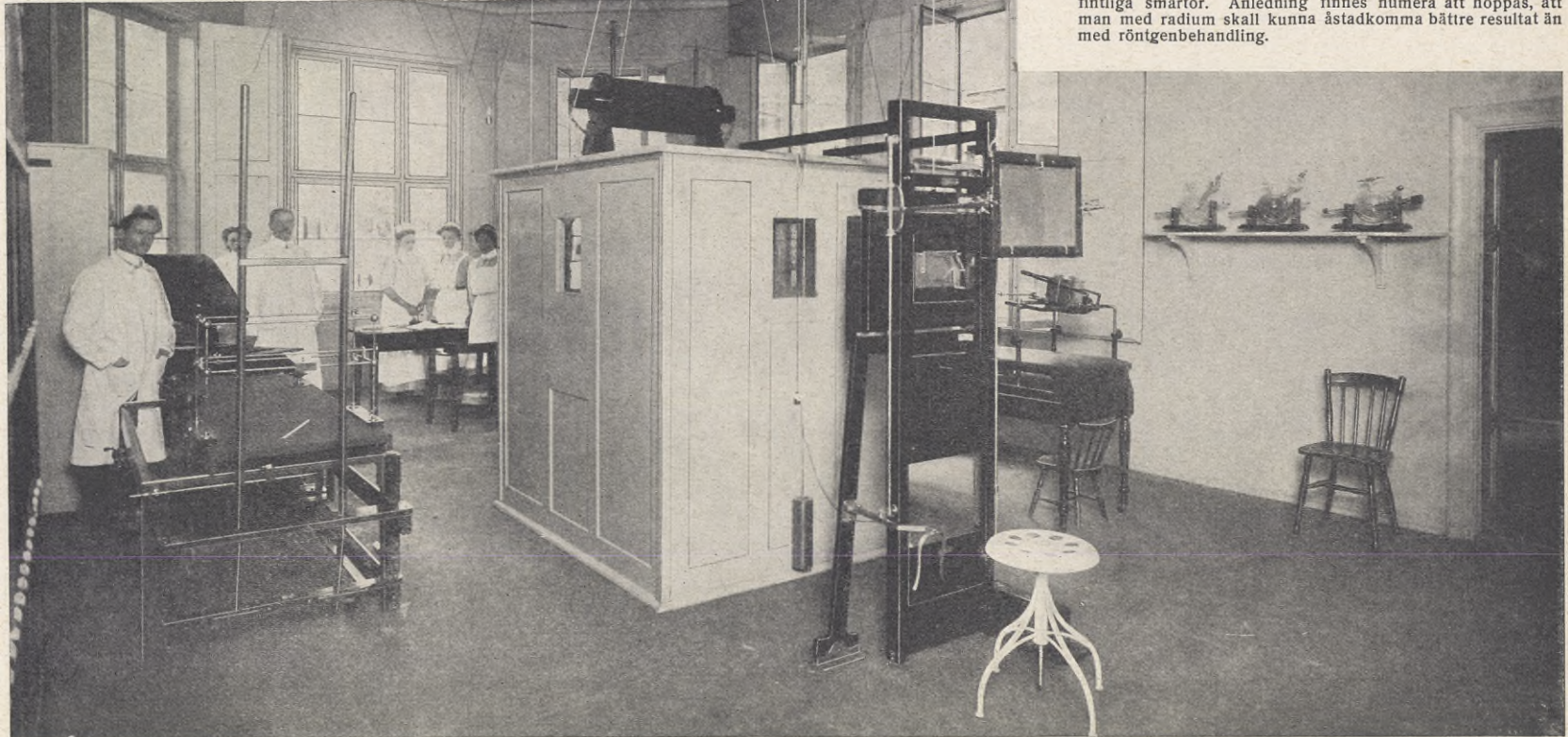
Dessa äro, ordnade i grupper, följande:

1. Sjukdomar i hår och skägg (skäggsvamp, hårsvamp m. m.). Svårare former af dessa sjukdomar ha, som bekant torde vara, visat sig ytterst vanskliga att bota med vanlig behandling. Röntgenstrålarnas läkande förmåga vid dessa sjukdomar beror därpå, att efter en viss inverkan af röntgenbehandlingen hår

och skäggstrån lossna och bortfalla. Då de nu nämnda sjukdomarna, som äro af parasitär natur, ha sitt säte i själva hår- och skäggrötterna, är också sjukdomen, vid dessas bortfallande, häfd. Efter någon tid uppkomma nya, friska hår i de sjukas ställe.

2. Kroniska eksem och därmed närbesläktade sjukdomar.
3. Lupus. Denna svåra och vanställande sjukdom var, som nyss nämndes, den första på hvilken denna nya terapi pröfvades.
4. Andra sårbildningar i huden af svåräkt natur, gamla bensår etc.
5. Svulstbildningar i huden, speciellt hudkräfta. Vid denna sjukdom utgör röntgenbehandling ett så att säga idealiskt medel.
6. Andra svulster af elakartad natur, framför allt sarkom. På en del af dessa har röntgenbehandlingen en rent af underbar inverkan, dock tyvärr icke vid alla fall. Vid kräfta i inre organ har man ännu icke lyckats att med röntgenbehandling åstadkomma annat resultat än besegradet af befintliga smärtor. Anledning finnes numera att hoppas, att man med radium skall kunna åstadkomma bättre resultat än med röntgenbehandling.

Efter fotografi.

INTERIÖR FRÅN SABBATSBERGS NYA RÖNTGENINSTITUT.

Kitché: Kem. A.-B. Bengt Sjöfversjare Skalm—Olg.

7. Vid sjukdomar i de blodbildande organen (leukemi), med förstoring af lever, mjälte, lymfkörtlar m. m. åstadkommes förbättring, som dock tyvärr icke alltid visar sig bestående.
8. Tuberkulösa körtlar och fistelgångar röna i regel en gynnsam inverkan vid röntgenbehandlingen.

Som vi härmed finna är fälet för röntgenterapien stort; också kommer denna behandlingsmetod aldrig att försvinna ur läkarnas rika arsenal.

Men kan då icke något ofördelaktigt sägas om dessa strålar, hvilka enligt ofvanstående gjort läkekunsten så mycket nytta? Jo, för visso! Dessa strålar besitta en underbar inverkan på sjuka väfnader, men äfven på frisk väfnad; framför allt på huden utöfva de en kraftig, understundom rent af förstörande inverkan. I röntgenbehandlingens första tider kunde det ej heller undvikas att en del fel begingos på grund af bristande erfarenhet af strålarnas verkan. Sålunda uppstod understundom en effekt, vida starkare än som afsetts, och en del skador blefvo däraf en följd. Men, de som närmast drabbats af dessa röntgenstrålarnas farliga verkningar, voro läkarna själfva; de flesta af de läkare, hvilka för 14 år sedan började plöja den obrutna marken, hafva som minne af detta arbete fått mer eller mindre skadade händer. Okunniga som de voro om faran, utsatte de sig själfva, och gifvetvis mest sina händer, för strålarna. Följderna däraf visade sig först några år senare, då händernas hud skrumpnade, naglarna föllo bort, oläk-

liga sår uppstodo, som vållade stora smärtor. Dessa sår ha i flera fall antagit kräftartad karaktär, och några af dessa röntgenologer hafva med lifvet fått plikta för sitt intresse för röntgenvetenskapen, under det en del andra fortsätta sitt arbete med förlust af fingrar, t. o. m. en arm.

Som en gifven följd häraf vidtagas numera alltid skyddsåtgärder för de med röntgenstrålarna sysselsatta läkare och sköterskorna. Genom att bära för strålarna ogenomträngliga handskar, förärdigade af en blandning af bly och kautschuk, skyddas händerna, och på kroppen i öfrigt hängas vid arbetet stora förkläden af samma material. I alla modernt inredda röntgenlaboratorier är ett särskildt rum, ett mindre blybeklädt skåp anordnad, där läkaren befinner sig under exponeringen, och där han står fullkomligt skyddad. Numera inträffar aldrig att läkare, som ägna sig åt denna verksamhet, taga någon skada däraf.

Af våra båda bilder visar den senare en interiör från vårt nyaste, i dagarna i bruk tagna *röntgeninstitut*, nämligen *vid Sabbatsbergs sjukhus* i Stockholm. Midt i rummet synes läkarens skyddande blyskåp. Den förra bilden visar utförandet af en radioskopisk undersökning af den upprättstående patientens vismutfyllda magsäck; framför honom sitter läkaren med skyddshandskar och förkläde.

Öfre bilden:

FRÅN JUBELPRO-
MOTIONEN I UP-
SALA DEN 31 MAJ.

Fr. v. jubeldoktorerna kontraktsprosten A. L. W. Nyström, dr. J. A. Forslund, pastor primarius J. H. Hähl och bibliotekarien J. O. von Friesen.

Vi namnteckna å
nedre bilden:

1. Biskop J. A. Eklund, Karlstad, ordf. samt af bestyrelsen
2. folkskoleinspektören J. A. Franzén, Värnamo,
3. kontraktsprosten J. Syrén, Bankeryd,
4. brukspredikanten D. Rudin, Huskvarna,
5. musikäktören C. A. Johanson, Jönköping.

Efter fotograf.

Kliché: Bengt Silfversparre.

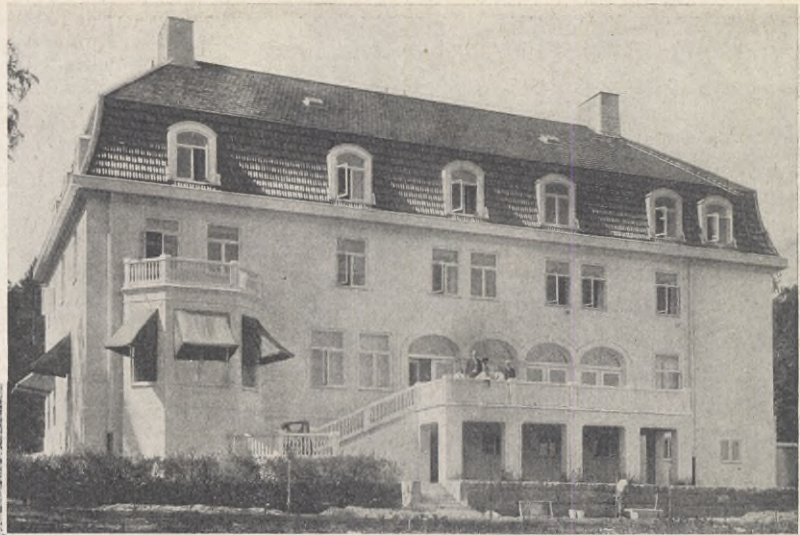
Foto. Warnstrom, Jönköping.

GRUPPBILD FRÅN 1:STA ALLMÄNNA SVENSKA KYRKOSÅNGSMÖTET I JÖNKÖPING den 25 och 26 maj 1910.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Sthlm.—Öbg.

FRIDHEM, HERTIGPARETS AF VÄSTERGÖTLAND NYA SOMMARRESIDENS.

Som bekant inköpte prins Carl i föl af godsägaren Gustaf Ringborg på Herstaberg det på Kolmårdens branta sluttning mot Bråviken belägna landstället *Fridhem* med underlydande gårdar. På denna utomordentligt vackra domän, hvars naturliga skönhet förhöjes genom de präktiga anläggningarna, har efter ritningar af arkitekten F. Boberg

en ståtlig slottsbyggnad uppförts, som helt nyligen blifvit färdig och tagits i bruk.

FRIDHEM, HERTIGPARETS AF VÄSTERGÖTLAND SOMMARHEM, FRÅN SJÖSIDAN (ÖFRE BILDEN) OCH FRÅN SKOGSSIDAN (NEDRE BILDEN).

Foto Een, Norrköping.

Den stora, sig öfver flera dagar sträckande *vårfesten å Skansen*, som denna gång blef till ett återupplifvande af krinolinernas tid, hade att glädja sig åt flitigt besök; men så voro också de extra attraktionerna icke få — och för öfrigt, mycket är det ju icke, som fordras för att förmå stockholmaren till ett Skansenbesök.

De i Stockholm samtidigt vistande tyska sångarne hade en af dagarne anordnat en konsert från Orsakullen.

KOSTYMER FRÅN SKANSENS VÅRFEST.

HVAR 8 DAGS fotograf & Skåm.

KINÅ - Bengt SJÖVÄRRE.

HVAR 8 DAGS fotograf & Skåm.

KONUNGAPARETS HEMKOMST.

H. & D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

KONUNGEN OCH DROTTNINGEN ÅTER I STOCKHOLM: I bakgrunden synas kronprinsen och kronprinsessan med de två småprinsarna samt prins Vilhelm.

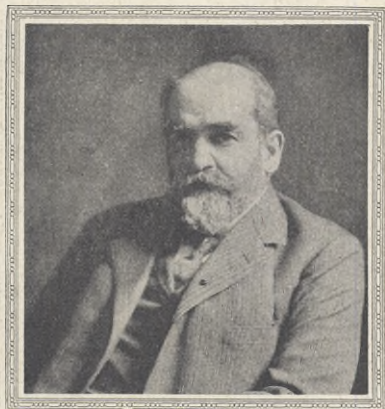
Kliché: Bengt Sjöbergparre.

Konung Gustaf har nu, i sällskap med sin gemål, drottning Victoria, med hvilken konungen sammanträffat i München, återvänt till vårt land, efter att på olika platser i utlandet ha sökt rekreation och hämtat krafter efter den genomgångna sjukdomen.

Som känt är har h. m:t vårdats af professorn, geheimerådet d:r *Ernst Schwenninger*, furst Bismarcks världsberömda läkare.

*

Konungaparets återkomst till Stockholm ägde rum den 4 juni på morgonen. Vägen från Centralstationen och upp till slottet

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöbergparre.

PROFESSOR E. SCHWENNINGER, som senare tiden vårdat konungen.

Foto. Een. Norrköping.

HERTIGPARET AF VÄSTERGÖTLAND MED SMÅPRINSESSORNA VID HUFVUDPORTALEN TILL SIN SOMMARBOSTAD FRIDHEM.

Kliché: Bengt Sjöbergparre.

var kantad af täta människomassor, som hjärtligt hälsade deras majestäter välkomna åter.

*

Hertigparet af Västergötland med familj afreste den 1 juni från hufvudstaden till sin egendom *Fridhem* i Östergötland för att därstädes tillbringa sommaren.

(Se äfven föreg. sida.)

SÅNGARBRÖDER FRÅN ANDRA LAND.

H. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF

Killand: Bengt Silfversparre.

"BERLINER LIEDERTAFEL" I STOCKHOLM: Öfre bilden: På rundtur genom staden. Å nedre bilden synas: 1. Geheimer Hofrath Hansadowski; 2. Assessor Redlin, "Liedertafels" ordförande; 3. Kapten Kier, chef å lustångaren "Meteor"; 4. Prof. Wagner, "Liedertafels" förste dirigent; 5. Grosshandlare Burchard, Tyska sällskapets ordf. i Stockholm; 6. Överstelöjtnanten greve Taube (tillh. kommittérade); 7. Löjtnant Killander.

(Se text å sid. 590.)

* * *

Portr. t. v.: MODEST MENZINSKY, den framstående operasångaren, som nu tagit afsked af Stockholmspubliken för att tillträda ett engagement vid Kölnoperan. Till afskedsroll hade herr M. valt Lohengrin, i hvilket parti han först gästade vår K. Opera. Den fulltaliga publiken visade genom stormande bifall och rikliga blomsterhyllningar hur högt den skattat M. och hans nobla konst, och att han icke snart skall glömmas i detta land, som han förklarar sig med stolthet räkna som sitt andra fosterland.

Kier: fotograf

Killand: Bengt Silfversparre

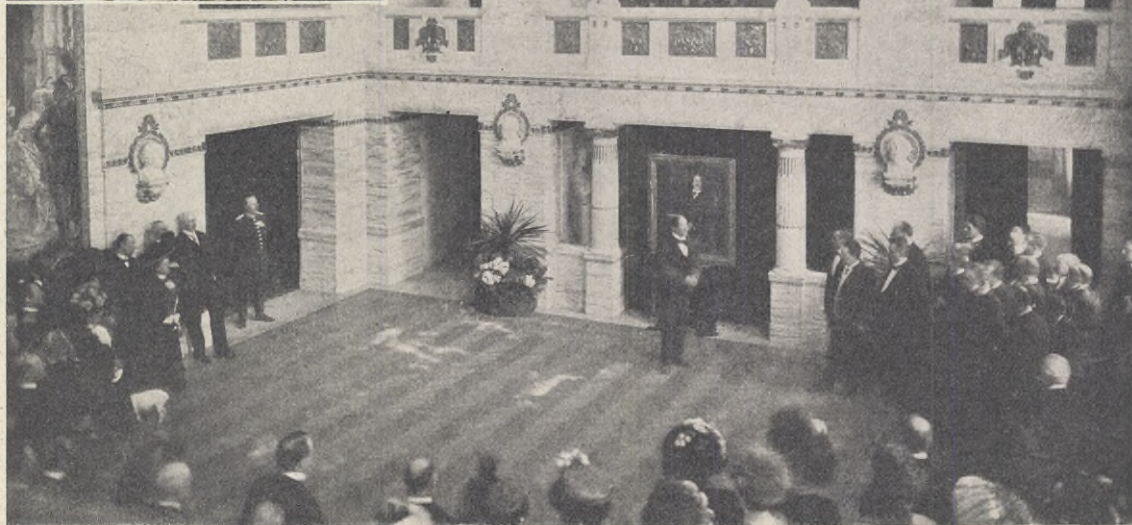

FINSKA FÖRENINGEN "BRAGES" SÅNGKÖR UTANFÖR KONSERTHUSET I GÖTEBORG. (X) dirigenten, hr Otto Andersson. (Se text å sid. 590.) Foto. Jonason, Göteborg.

AFTÄCKNINGEN AF GUSTAF FREDRIKSONS PORTRÄTT.

Tisdagen den sista maj hade borttät tvåhundra personer, de flesta skådespelare och skådespelerskor från hufvudstad och landsort, vid tvåtiden på middagen samlats i K. Dramatiska teaterns foyer för att närvara vid den enkla men värdiga högtidlighet, då det af professor *Oscar Björck* utförda *Gustaf Fredrikson-porträttet* aftäcktes. Porträttet är tillkommet på initiativ af Teaterförbundets styrelse till firande af den namnkunnige skådespelarens 75-årsdag.

H. & D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöversparre Sölm—Gbg

PORTRÄTT AF GUSTAF FREDRIKSON. Utfördt af *Oscar Björck*.
FRÅN AFTÄCKNINGEN AF GUSTAF FREDRIKSONS PORTRÄTT. Framför porträttet synes hr Fredrikson.

Efter fotograf.

Kliché: Bengt Sjöversparre.

OLAF RUDBECKS BYST aftäcktes högtidligen framför anatomiska institutio-
nen i Upsala, den 31 maj. Tillkomsten af bysten — modellerad af *Carl Eldh* —
är att räkna från prof. E. Clasons 75-årsdag, då forna lärjungar genom samman-
skott skänkte penningar att användas för ändamålet i fråga.

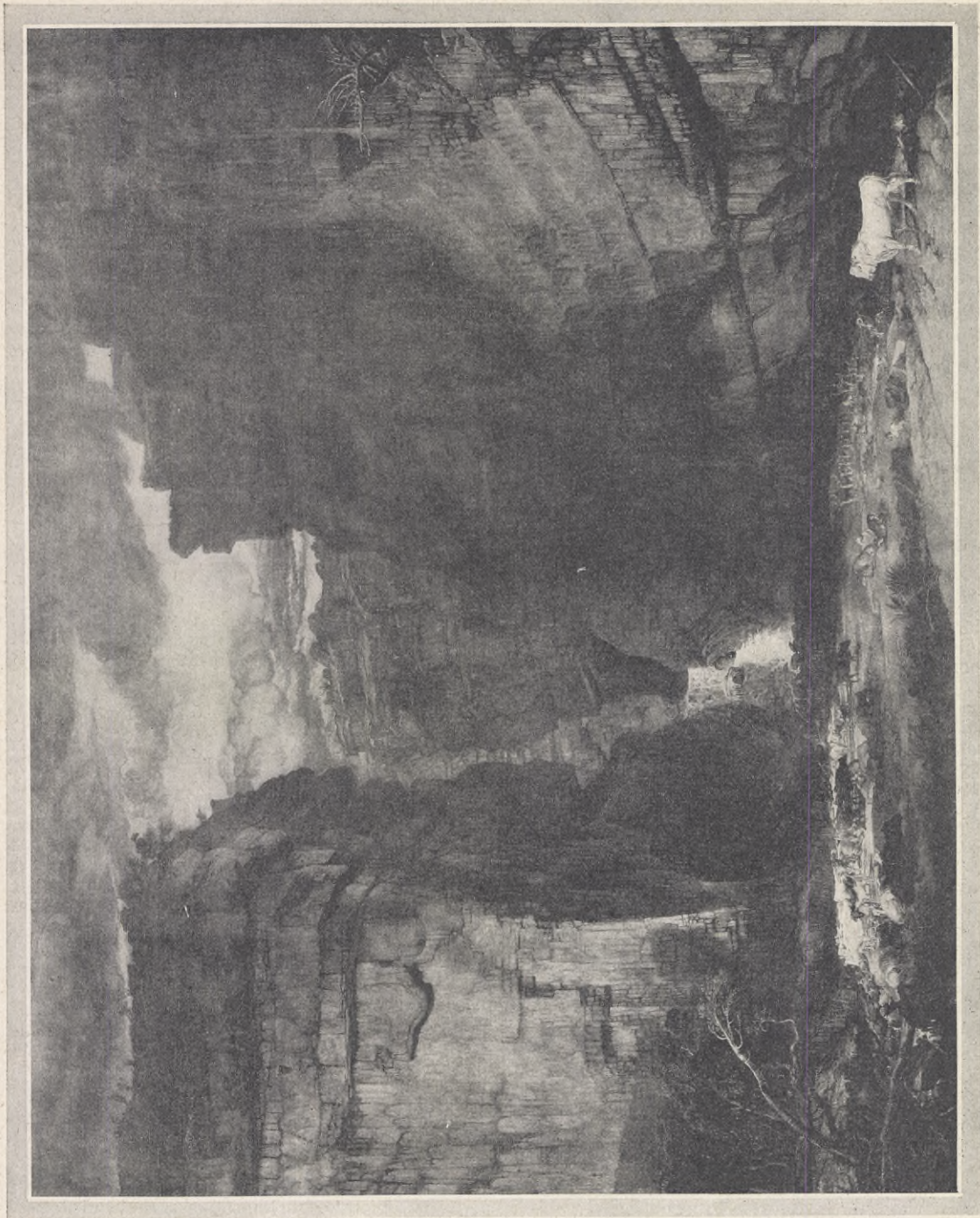
Foto. Jonason. Gbg

Kliché: Bengt Sjöversparre.

HARALD LINDBÄCK, Göteborgs afgående han-
dels- och politieborgmästare, portr. i olja, för-
träffligt utfördt af fru *Hanna Pauli* och uppsatt
i magistratens sessionsrum å stadens rådhus.

WARD'S VÄLDIGA TAFLOR.

EN ROND I LONDONS GALLERIER. FÖR H. 8. D. AF SAM. ARSENIUS. — (Forts. och slut fr. föreg. n:r)

GORDALE SCAR, YORKSHIRE — tafla af James Ward.

Sedan begaf jag mig till National Gallery för att taga ihop med "Harlech Castle". Solen stod klar öfver London, kupolerna, lister, kolonner på galleriets fasad lyste hvita, som vore de af marmor. Den stora taflan, 3 meter lång, 2 m. hög, bländade på annat sätt än förra gången i skymningen.

Constables och Gainsboroughs landskap invid och i närheten gäfvö knappast annat än skickliga färgprestationer i manér, emot denna vida vy, öfver hvilken grå-blå och violetta moln rörde sig mot ljusare och mörkare blått och mot gula, skimrande bälten närmast horisonten.

I fonden sträckte sig ett helt massiv med bergslängningar i blånande vågor, spetsiga och taggiga. Till vänster i förgrunden reste sig träd och buskar i brunröda höstdräkter. En afsågad platan eller hvad det kunde vara, med gula bara ytor, låg som en fallen gigant längs efter förgrunden, med den mossade roten sändande ut ormvridna rötter. Dess löfgrenar i toppen kvistades, och kvinnor i röda och blå dräkter samla upp grenarna.

I hälvägen till höger om stubbroten synes en väldig, rödbrun vagn med ett gräsligt stocklass, dragen af ett fyrsparv hvitgrå shirehästar, hvilkas hopslutna

massa och rörelser, där de spjarna emot att hålla igen i backen, var bedärande gripen. Bortom förgrunds-klipporna, midt i taflan, låg borgen med tinnar och torn, en gulgrå stenmassa, imponerande stor i det så pass aflägsna området, på slätten, rutad af åkrar fylld af trädgrupper och små arrendegårdar. Hela förgrunden var sållad af prunkande, stora blommor, af örtflockar med praktfulla frukter. I dessa senare, i roten och i den fälda stammen, hade Ward slösat med all sin tekniska "verve"; alligatorer, oceansnäckor, maneterna kunna icke bjuda härligare färger och mönster.

Hela uppteckningen visade den mest ärliga reda, ett tjugusende linjernas vågspel, solfröjdande effekter och mustiga mörka delar. I timal kunde man spana, ständigt hänförd af detaljer, af de läckraste färger, af den blanka poleringen i detta till ett förenadt helt sammanhållna, storslagna och småleende engelska hertigdöme eller kungaland.

Konstfotograferna, hvarken Mansell & Co. ej heller Hanfstaengl eller museerna själva hade några fotos af Ward's taflor, med undantag af en svagt tagen af den härliga "Harlech Castle". Mansell hade icke reda på flera Wards i London, Hampton Court och Windsor Castle visade inga, och det tedde sig så, att jag skulle få nöja mig med de Tabors gyllne skatter, som jag redan sett. Om South Kensingtonmuseet visste jag intet, men jag hade fått ett vänligt råd att fara dit, ej för taflorna men för dess konstskatter i öfrigt.

Här är icke plats att söka gifva en enda liten reflex af Albert och Victoria museets förfärande stora proportioner, hvarken museets yttre, eller hela dess inre oerhörda följd af hallar och konstsamlingar, innan det lyckades mig att finna alla salar med målningar från äldre och senare tider, så mycket donerad af verkliga äkta samlare.

Jag hade stått och häpnat öfver Turners "Venice", med de hvit-hvitaste kupoler, palatser och minareter, som någonsin blifvit målade, samt beundrat några små märgfulla bitar af Joseph Severn, då jag kommer fram förbi en skärm och midt på väggen framför, nederst — — — hvad annat än en som i polerad mässing skinande, omfångsrik stor Ward. "St. Donatts Castle, Glamorganshire. Bulls Fighting. Given by C. F. Maude, Esq." Omkring 2,5 m. lång, 1,5 m. hög. Under glasskifva.

Det första jag uppfattade var en väldig kullfallen trädstam och kring denna törna samman i en förfärlig attack en hvit och en rödbrun tjur. Var det farten i den föres anlopp, som dref elementerna till uppror, eller var det stormvindarna själva som ville basuna och blåsa till torneringen? I luftens delvis klara gula sken kastades blåviolettera moln i drifvande fart, alla bladklädda träd vid horisontbältet, alla närmare befintliga, förtorkade eller i ljusgröna eller redan höstfärgade dräkter, drefvos bugande emot marken. En mörk trädunge höjde sig bakom den hudljusa, rödgula, fantastiska stammen, mot hvilken tjurens hvita ytor ändå lyste bländande med guldskimmer i skuggorna. Slottets grågula murar med rödbrunt tegeltak stod stort och trotsande längst bort till höger, och öfver allt i dällderna bortåt syntes små gårdar, i röda eller gröna tak, jordbruksarbete med plöjande spann och arbetande skördefolk.

Den stora stammen med sina uppslitna, slingrande rötter var ännu märkligare polerad än den i Harlech Castle. Liket en vidunderlig Scelidosaurus, delvis afbarkad, laxöringsröd, delvis öfverväxt med gulgrå och grågröna barkar och alger, liknande hjärnors vindlingar, slemmiga kaviarer och sköldpaddsmönster, låg den öfver en mark i hvilken mustigt blågröna

växter med yppigt stora blad och många slags röda bägarblommor spirade.

Den hvita tjuren med frambenen öfver stammen, med nacken sänkt och den på utspändt hvitöga, vredgade svarta pupillen, de frodiga, svällande musklerna, var både i anlopp och utförande aldeles beundransvärd, och den brune med till motstöt vriden nacke icke mindre bra. Grupper af varmt belysta får och getter höllo till på kullarna till vänster, gulhvita vägar slingrade fram, hvita svanor flydde med raska vingslag. Skiftande föränderlig och innehållsrik, med sina kastade moln och tjutande vindslag, bjöd denna tafla samtidigt på skimmer och solglans med nyanternas mångfald ur färgernas omätliga skattkammare, liksom i de andra af Ward's väldiga minnen.

Kring denna stora hängde fem mindre af samma målare, alla med djur, med häst och åsna under skugande ekar, med ko och kalf, med japanska fläckiga grisar och gulröda galtar gassande sig i gyttjesump. Alla dessa visade samma måttfullt djärva teknik, samma färgernas krona och fullkomning.

Så mycket oföväntadt, så mycket nytt belysande Ward, hade kommit under mina ögon att jag i tacksamheten icke hade tanke på att begära mera.

Så går jag igen i de möbelfyllda gallerierna och finner en målning i 60 cm. längd med Ward's namn i ramen, kallad "Pecwell Bay". En gammal bygata, under en sommarkvälls milda sista solljus, med en sällsynt trefnad spridande sig öfver de gamla husen, många färger, många takåsarnas fina krökningar.

Med undantag af Harlech Castle hade Ward's andra taflor de förnämsta platserna i sina salar — och i katalogerna framhålles han allmänt som "the eminent painter".

Hans idéer med förgrundsstammarna synas högt värderade; en studie för trädet i "Bulls Fighting" fanns i "Art Library", tyvärr så sent meddeladt, att jag ej hann söka tillträde dit.

Han var född i Thames Street, London, okt. 23 1769. Från början var han anställd hos en gravör J. R. Smith och sedan hos sin äldre broder William, också mezzotintgravör. Praktiserade några år med sådant och började sedan måla för Moorland. År 1794 utnämndes Ward till målare och gravör hos prinsen af Wales. Kort därefter, genom en förbindelse med "Royal Agricultural Society", drefs han att slå sig på djurmålning, "en branch i konsten, i hvilken han nådde så stor skicklighet". Ward blef medlem af "Royal Academy" och "academician" 1811. Han utställde från 1792 till 1855, bidragande med tillsammans 287 arbeten till denna institutions utställningar. Dog den 17 november 1859 i sitt nittioförsta år. Hvilken lång och säkerligen lyckofylld tillvaro!

En dag i London steg jag in i en stående boklädsaffär på Oxford Street, frågande om där funnes någon bok eller broschyr om James Ward. De kände en, och letade efter den, men den fanns ej inne. I katalogen de visade läste jag: "Ward. Lives and Works of James and William Ward. By Julia Frankau. With portfolio of forty engravings in mezzotint and stipple, printed in monochrome and in colours. Thirty guineas net".

Jag är icke brydd att berätta om min föregående obekantskap om Ward. I Carl Laurins konsthistoria är han ej tillfinnandes, ej heller i tyska verk af liknande art. England är stolt med sina hedrade, de bjuda dem icke i annonser på General's och Vanguard's bolags motoromnibusar. Sök dem i deras gemak! En lyckosam stjärna, hvilken, Taurus eller Aldebaran, kunde föra mig och fröjda mig så oföväntadt inför denne målares stora panoramors glans och sken?

Sam Arsenius.

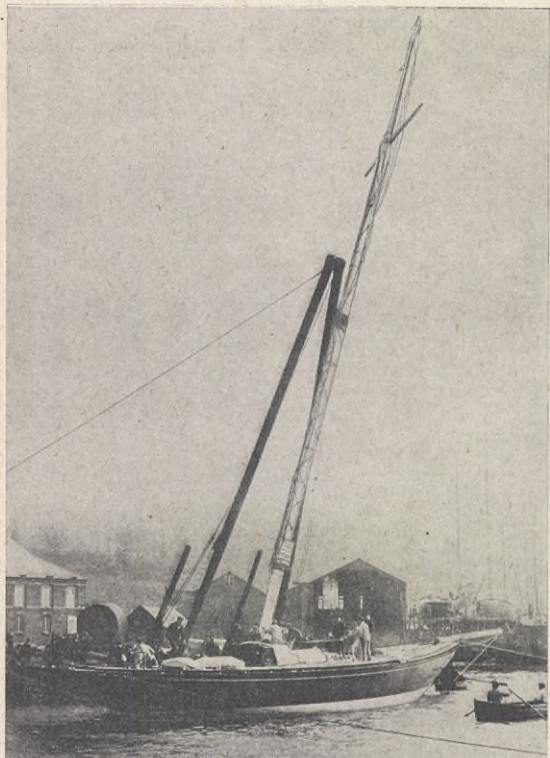

DEN HEMVÄNDANDE SYDPOLSFARAREN D:R CHARCOT.

Sydpolsfararen d:r *Charcot*, som i februari anlände till bebodda trakter af jordklotet efter att ha varit borta på en två-årig expedition, har i dagarna anländt till Frankrike. Så rikliga sågas de vetenskapliga samlingar vara, som expeditionen medfört, att två år erfordras för ordnandet. Resultatet af färden skall publiceras på bekostnad af franska vetenskapsakademien.

D:R CHARCOTS FAKTYG "POURQUOI PAS".

SIR THOMAS LYPTONS NYLIGEN FÄRDIGBYGGDA YACHT SHAMROCK IV kort efter stapellöpningsen i Southampton. Den bekante sportsmannen sir Lypton har tydligen ännu icke uppgivit hoppet att till sist kunna eröfra "Amerika-pokalen".

FRÅN MARATHONLÖPNINGEN I IDROTTPARKEN I STOCKHOLM DEN 5 JUNI: No 10 S. Jacobsson, I. F. K., Sthlm. förste pristagare; 11 J. Westberg, I. K. Sörle, andre pristagare.

FRÅN TRAFÄFLINGARNA Å LINDARÄNGEN DEN 5 JUNI: En af 1:a pristagarne "Lill Stina".

MINNESFESTEN VID KVIDINGE-MONUMENTET.

MINNESFESTEN DEN 28 MAJ VID DET ÖFVER KRONPRINS KARL AUGUST AF AUGUSTENBORG RESTA MONUMENTET Å KVIDINGE HED.

Atelier B'omgren. Klippan.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöfverparre Sthm.—Odg.

(Till bilderna å sidan 585.)

Den finska föreningen "Brage", en af de mest betydande sammanslutningarna bland dem som i Finland verka för den svenska odlingens bevarande, anlände på sin folkviseturné genom Sverige först till Stockholm den 2 juni, men gäfvos icke då, utan först på utfärden, konsert därstädes.

Den första konserten gafs i stället i Göteborg, där med lifligaste bifall mottogs den rad af svenska folkvisor af äldre och nyare ursprung — upptecknade

från folkets egen mun i de mest svenska trakterna af Finland — hvilka sjöngos af kören.

*

Den 3 juni anlände till vår hufvudstad de med så stort intresse väntade berömda tyska sångarne, medlemmar af "Berliner Liedertafel", som "i ett fjärdedels sekel besökt främmande länder och tjugat olika folkslag med sin härliga sång för att nu äntligen lägga äfven Sverige för sina fötter", såsom öfverdir. May yttrade i sitt stora välkomsttal å Hasselbacken.

Efter fotografi.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöfverparre Sthm.—Odg.

FRÅN AFTÄCKNINGEN AF EN NY STATY ÖFVER PETER DEN STORE I S:T PETERSBURG: Statyn bestänkes, i närvaro af kejsar Nikolaus, med vigvatten.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data ä nästa sida.

G. R. NORDGREN.
Apotekare. — Stockholm.
80 år 30 Maj.*

G. R. WALLGREN.
F. d. Stationsinspektör. Kom-
munalman. — Falköping-Ran-
ten. 70 år 26 Maj.

E. DAVIDSON.
Direktör. — Hasselbacken,
Stockholm. 60 år 31 Maj.*

E. G. FREDGA.
Grosshandl. Inneh. af firman
G. V. Rundström & Co. — Norr-
köping. 50 år 2 Juni.

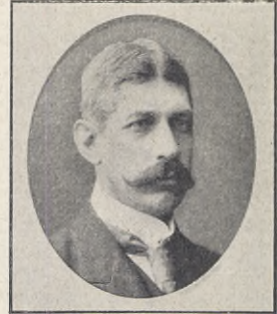
W. T. UNGE.
Öfverstelöjtnant. — Stockholm.
65 år 31 Maj.*

C. G. A. BERGENSTRÄHLE.
Öfverste. — Umeå.
55 år 30 Maj.*

H. LEMKE.
Distriktschef. Major. — Malmö.
55 år 28 Maj.*

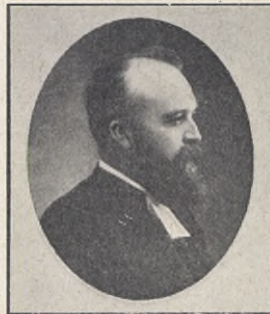
J. G. LAGERBJELKE.
Grejve. Sekreterare. — Stock-
holm. 50 år 3 Juni.*

E. SCHWARTZ.
Rektor. Fil. Dr. — Stockholm.
Afgått från rektorat.*

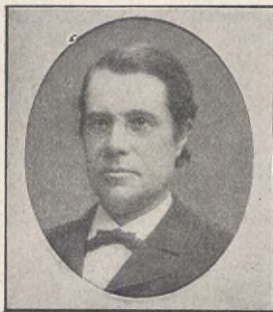
H. DANELL.
Biskop. — Skara.
50 år 3 Juni.*

E. G. LJUNGQVIST.
Kontraktsprost. Kyrkoherde.
Ockelbo. 50 år 2 Juni.*

S. A. S. ELMBLAD.
Fru. Författarinna. — Stock-
holm. 50 år 28 Maj.*

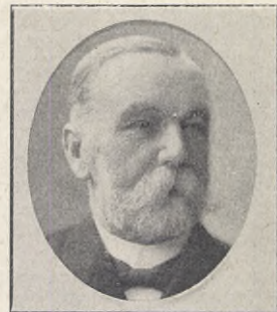
J. M. BLOMBERG †.
F. d. kollega. Botaniker. F. d.
Stadsfullmäkt. — Söderköping.
F. 37. † 25 Maj.

C. HEDQVIST †.
Fabrikör. — Eskilstuna.
F. 42. † 3 Juni.*

F. C. LINDSKOG †.
Arkitekt. — Nässundet.
F. 43. † 1 Juni.*

E. H. SJÖVALL †.
F. d. Rektor. — Lund.
F. 44. † 1 Juni.*

GUSTAF NORDGREN. Apotekarexamen 54, inneh. af apoteket Hjorten i Stockholm 57, af Morian 63—73. Under sistnämnda 10 år led. af direktionen för Apotekaresocieteten. T. f. amanuens i mynt- och kontrollverken samt t. f. assistent i kontrollverket 76—05.

ERNST DAVIDSON. Delägare i det af fadern grundlagda, numera snart sagdt världsberömda restaurant-etablissemangt Hasselbacken å Stockholms Djurgård. Ägare till Djurgårdens stora Cirkus. Jämte sin nu aflidne broder donator af de 30000 kronor till Djurgårdens försökande genom hvilka hittills tillkommit de vackra skulpturerna Orpheus vid Nord. Museet, gruppen på Kärleksudden samt vattenkastaren Pojken vid Listonhill.

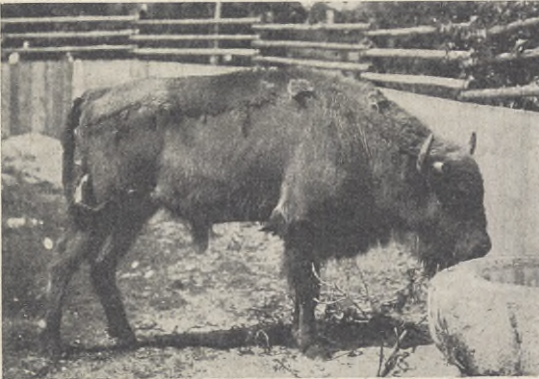
VILHELM UNGE. Afg.-ex. från Tekn. institutet 66, från Krigshögskolan å Marieberg 72, und.-löjtn. vid Upplands reg. 68, löjtn. vid Generalstabens 77, kapten därstädes 80, major i armén 1900, öfverstelöjtnant i armén 07. Verkst. direktör för A.-B. Mars sedan 92. Uppfinnare af distansuret, telemetern och den flygande torpeden samt lifråddningstorpden m. m.

GILLIS BERGENSTRÄHLE. U.-löjtn. v. Upplands Reg. 75, kapten i Generalstabens 98, major i staben 1900, v. Göta Lifg. 02, öfverstelöjtn. derst. 04, öfverste o. chef f. Västerb. Reg. sedan 07. Ördförande i Stockholms Läns Skytteförbund 04—07.

HARALD LEMKE. Stud.-ex. 73, afg.-ex. fr. Teknol. Inst. 76, från Tekn. Högskolan 81. Elev vid Stat. järnvägsbyggnader 76, har L. avancerat inom Stat. Järnvägar till distriktschef för III distr. sedan 02. Löjtn. i Väg- och Vatt.-byggn. kåren 86, major 02. Led. af Stadsfullmäktige i Malmö sedan 05, af Hamndirektionen sedan s. å.

GUSTAF LAGERBJELKE. Stud.-ex. 78, jur. kand. 82, v. häradshöfding 86. Aman. i Civildep. 87, sekreterare o. ledamot i Patent- o. Registr.-verket sedan 95. Led. af Riksd. F. X. sedan 09, f. d. kommunalnämndsof. i Brännkyrka, mångårig led. af s. sockens kyrko- o. skoloråd samt af Stockholms läns landsting. Led. af den s. k. bolagskommittén. Styrelseordf. i A.-B. Hem på landet m. fl. Eger fideikommisssegndomarne Elfsjö och fastigheter i Stockholm.

EUGENE SCHWARTZ. F. 47, stud.-ex. 67, fil. dr. 75. Grundade 82 Östermalms högre läroanstalt för flickor, den s. k. Schwartzska skolan, hvars föreståndare han alltsedan dess och intill dessa dagar då skolan öppnades i Lyceum i flickor, varit. I många afseenden en betydande föregångsman på den kvinnliga undervisningsområde, framstående pedagogisk skriftställare, utgivare af Pedagogisk Tidskrift.

HVAR 8 DAGS fotograf af Sthlm.

Kiloché: Benyt Sjöfverparre.

DET SENASTE FÖRVÄRFVET TILL SKANSEN: En två-årig visent, eller europeisk bisonoxe. Denna djurart, som förmodet förekom äfven i Skandinavien, är numera nästan utdöd.

VECKANS DAGAR

30 maj. Leksands häradsrätt afkunnar dödsdom öfver de för dubbelmordet i Leksand häktade Fr. A. Westlund och Kerstis Karin Olsson; K. O. Eriksson dömes till lifstids straffarbete. — Inträffar *stort ras* å Bergslagsbanan strax norr om Ämal, där järnvägsbanken går öfver en vik af Vänerån. — Den s. k. *preventivlagen* bifalles af riksdagens Första kammare. — Det stora *arbetsaftalsförslaget* behandlas i riksdagens båda kamrar; båda kamrarna följa i hufvudsak de linjer, som deras resp. representanter inom utskottet uppdragit. I Andra kam. avslutas behandlingen af lagförslaget först på följande dag.

— *Finska landtdagen* avslutas. Talmännen tillbakavisar vid sista plenum en rysk olaglighet. — Förenata staternas regering sänder 1,000 marinsoldater till *Nicaragua* för att låta dem kvarstanna tills ny president valts under amerikansk uppsikt.

31 maj. Bildas den *sydafrikanska unionens första ministär* med *general Botha* som premiärminister. — Från Petersburg telegraferas, att regeringen segrat vid den afgörande behandlingen af förslaget om *semtsvoinstitutionens införande i Polen*, hvarigenom det ryska inflytandet tillförsäkras fullständigt öfver-

HJALMAR DANELL. Stud.-ex. 78, fil. kand. 82, teol. kand. 91, prestvigd s. å., docent i dogm. och moralteori 92, e. o. professor i nämnda ämnen i Upsala samt kyrkoherde i Hagby 97, teol. dr. s. å. Biskop i Skara stift sedan 05, kyrkoherde i Skånings-Åsaka s. å. Sv. Kyrkans missionsstyrelses sekreterare och ombud 93—97, led. af styrelsen 98.

ERIK LJUNGVIST. Stud.-ex. 79, teol. kand. 86, prestvigd s. å., tjänstgjorde under åren 81—96 såsom lärare v. läroverk eller pastor. Sedan sistnämnda års kyrkoherde i Ockelbo, kontraktspastor sedan 98. Upsala Erkestifts presterliga ombud v. allm. kyrkomötena 08 o. 09, preses vid Erkestiftets allm. prestmöte 08. Har från trycket utgivit kyrkohistoriska o. liturgiska arbeten, uppsatser i tidsningar o. tidskrifter, utgivare af Pastoral Tidskrift 02—04, förf. till den i dagarne utkommande Luthers lilla katekes m. kort utveckling (förslag efter moderna principer).

SIGRID ELMBLAD, f. Pettersson. Har under signaturen Toivo utgivit mycket uppmärksamade lyriska dikter och prosaberättelser. "Vind för väg" 85, "Ljus skymning" 86, "Francois Coppée" 94, "Mot sin lycka" 97, "A. Ch. Swinburne" 99 m. fl. Sedan 88 gift med operasångaren regisören och f. d. Intendenten vid K. Teatern i Stockholm, Johannes Eimblad.

CARL HEDQVIST †. Efter att under flera år ha arbetat på Eskilstuna-fabriker i manufakturbranschen startade H. 88 Eskilstuna Geibjuteri A. B., hvars disponent han var under ett antal år. Hlrg nykterhetsvän var H. initiativtagare till utgivandet af tidningen Eskilstuna-Kuriren 89, ordförande i dess styrelse.

FRANS LINDSKOOG †. Elev vid Norrköpings Tekn. skola 60—63, vid Fria Konst.-Akad. 64—69. Privat arkitekt i Stockholm och verkst. direktör vid A. B. Ekmans Mek. Snickeri 73—90. Konstruktör af sistnämnda bolags i in- och utlandet prisbelönta villor i fornnordisk stil, erhöft L. den första guldmedalj som tillerkänts svensk byggnadskonst i utlandet, Paris 78. Restaurerare ett flertal kyrkor. Led. af centralstyrelsen för Industriutställningen i Stockholm 97, m.

HJALMAR SJÖVALL †. Stud.-ex. 63, fil. dr. 68. Efter några års lärarverksamhet i Lund, rektor vid Trelleborgs l. a. läroverk från 72 till afsked för några år sedan. Mångårig ordförande i Trelleborgs stadsfullmäktige, led. i ett flertal kommunala institutioner, sålunda styrelseordf. och verkst. direktör i Trelleborgs stads sparbank, direktionsordförande i länsläsarettet, led. af Hushålln.-Sällsk., kommunalordförande, landstingsman. Efter att ha lemnat rektoratet i Trelleborg och afflyttat till Lund, blef S. därstädes direktör för Malmöhus läns Sjukvårdsnärättning, föreståndare för Småskolläroresemnariet m. m. Under åren 87—02 led. af Riksd. A. K.

välde öfver det polska inom de sydvästra guvernementens lokala administration.

1 juni. Öppnas *turistutställningen i Bergen*. — Då bildandet af en ny dansk ministär under nuvarande politiska förhållanden visat sig stöta på svårigheter, anmodar konungen *konseljpresidenten Zahle* att återta sin afskedsansökan, hvartill denne förklarar sig villig.

2 juni. *Konung Gustaf och drottning Victoria*, som sammanträffat i München, afresa öfver Berlin till Stockholm. — *Inkomst- och förmögenhetsskatteförslaget* godkännes i princip af riksdagens båda kamrar. — Riksdagen beslutar genom gemensam omröstning, att *majs* skall vara *tullfri* fr. o. m. 1 dec. 1911. — *Preventivlagen* antages af riksd. Andra kammare.

— *Englands bank* sänker sitt diskonto från 4 procent, hvilken räntesats varit gällande sedan den 18 mars, till 3½. — Kommer meddelande att *Perus regering* beslutat draga sina trupper tillbaka från *Ecuadors* gräns, hvarmed stridigheterna mellan de båda makterna synas bilagda.

3 juni. *Svenska konungaparet* anländer till Trelleborg, senare till Malmö, hvarefter färden fortsätter till Stockholm. — Öppnas i Helsingborg andra allmänna *svenska kemistmötet*.

— *Aviatikern Nervö* företager en lyckad flykt öfver Köpenhamn.

4 juni. Riksd. Första k. bifaller utskottets sammanjämningsförslag i *arbetsaftalslagstiftningsrdgan*; Andra k. afslår samma (med 111 röster mot 100). — Första k. bifaller det af Andra k. tidigare antagna sammanjämningsförslaget om *aktiebolagslagen*.

— Meddelas att en stockning inträdd i underhandlingarne rörande *Kretafrågan* enär England förklarar sig ej kunna gå in på något, som kan utsätta grekiska dynastien för fara. — Öppnas *internationella landbruksutställningen i Buenos Aires*.

5 juni. Meddelas om betydande *jordskalf* å Santiago de Cuba hvilka anställt stor skada.

INNEHÅLL

Johannes Hellner. — Arbetsaftalsutskottet. — Röntgenbehandling och vårt nya Röntgeninstitut. — Från jubelpromotionen i Uppsala. — Från 1sta svenska kyrkosångsmötet i Jönköping. — Fridhem, hertigparets af Västergötland nya sommarresidens. — Kostymer från Skansens vårfest. — Konungaparets hemkomst. — Sångarbröder från andra land. — Aftäckningen af Gustaf Fredriks sons porträtt. — Ward's väldiga tafel. — Svenska och utländska bilder för dagen. — Minnesfesten vid Kvidinge-mönument. — Veckans porträttgalleri. — Veckans dagar.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan särskild medgifvande förbjudes vid laga påföljd.